

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

URZĄD MIEJSKI

w PRZEDBORZU

Opracował:

mgr inż. poż. Zbigniew Skupiński.

Wprowadzam do obowiązkowego stosowania:

.....
/data i podpis osoby upoważnionej/

Czerwiec 2009 r.

§ 6.1. Właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów lub ich części stanowiących

odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego...

(Dz. U. nr 80 z 11 maja 2006 r. - poz. 563)

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	-
4	
KARTA AKTUALIZACYJNA.....	- 6
I. CHARAKTERYSTYCZNE DLA OBIEKTU POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA.....	- 7
II. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.....	- 10
III. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO -NIEBEZPIECZNYCH.....	- 14
IV. ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO.....	- 17
V. EWAKUACJA OSÓB I MIENIA	- 22
VI. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU.....	- 24
VII. SZKOLENIE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO, ZASADY ZAZNAJAMIANIA Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.....	- 26
VIII. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI	-29
LITERATURA.....	- 30
ZAŁĄCZNIKI.....	- 31

WSTĘP

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 147 z 2002 r., poz. 1229 z póź. zm.) stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać pożarowych wymagań budowlanych i konstrukcyjnych,
- wyposażyć budynek w sprzęt ratowniczy i pożarniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek do akcji ratowniczej,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.). Szczegółowe zasady ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia przeciwpożarowego reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80 poz. 563 z późn. zm.), które m.in. nakłada na „właścicieli” obiektów obowiązek wykonywania **instrukcji bezpieczeństwa pożarowego**.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego obiektu określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,

- sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia,
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
- sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi,
- potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania się,
- zasady zapobiegania możliwości rozprzestrzeniania się pożaru,
- zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo,
- zasady zabezpieczenia obiektu w podręczny sprzęt gaśniczy.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzeganiem jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy (użytkownicy), bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy (użytkownicy) potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które jest włączone do akt osobowych pracownika.

UWAGA!

1. „Instrukcja ...” nie jest oceną stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu.
2. „Instrukcja ...” powinna być poddana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

KARTA AKTUALIZACYJNA INSTRUKCJI

L.P.	DATA	ZAKRES STRON	UWAGI	PODPIS
1.	06. 2009 r.	1 – 45.	Bez uwag.	
2.	06. 2011 r.			
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

**I. CHARAKTERYSTYCZNE DLA OBIEKTU POTENCJALNE ŹRÓDŁA
POWSTANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA.**

1. Charakterystyka obiektu.

Budynki Urzędu Miejskiego w Przedborzu są obiektami dwukondygnacyjnym, podpiwniczonymi, stojącym w zabudowie zwartej, konstrukcja nośna – murowana, w każdym występuje jedna klatka schodowa o minimalnej szerokości użytkowej powyżej - 120 cm. W budynku – „A” - „Ratusza” konstrukcja dachu drewniana, kryta blachą, budynek „B” posiada konstrukcję dachu drewnianą, kryty blachą.

Odrębną strefą pożarową (wydzieloną drzwiami pożarowymi EI – 30) stanowi kotłownia opalana olejem opałowym z pomieszczeniem magazynu oleju, zlokalizowana w piwnicy Budynku „B”.

Dane techniczne budynku:

Budynek ratusza „A”:

- **powierzchnia użytkowa – 622,49 m²,**

Budynek „B”:

- **powierzchnia użytkowa – 735,12 m²,**

Budynki posiadają instalacje:

- elektryczną,
- wentylacyjną,
- wodno – kanalizacyjną,
- oraz c.o. .

Dane techniczno – materiałowe:

- ściany zewnętrzne z materiałów NRO,
- wentylacja naturalna,
- wyjścia ewakuacyjne o szerokości min. 160 cm,
- budynki z uwagi na przeznaczenie zaliczone są do kategorii - **ZL III** ,

- długość dośń ewakuacyjnych – nie przekroczoza,
- długość przejść ewakuacyjnych – nie przekroczoza,
- wystrój dróg ewakuacyjnych i pomieszczeń – niepalny.

2. **Źródła powstawania pożaru.**

Możliwości powstania pożaru najczęściej wynikają z:

1. *Wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:*

- niewłaściwego wykonania,
- przeciążenia poprzez włączanie nadmiernej ilości odbiorników do jednego obwodu elektrycznego lub niewłaściwej mocy,
- braku bieżącej i okresowej konserwacji,
- stosowania niewłaściwych urządzeń (elementów) zabezpieczających,
- niezachowania wymaganej odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
- stosowania prowizorycznych podłączeń instalacji i urządzeń,
- używania niesprawnych instalacji i urządzeń,
- stosowanie urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta i przyjętymi zasadami.

2. *Używania ognia otwartego:*

- zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych (np. w koszu na śmieci),
- niewłaściwa obsługa urządzeń grzewczych (piecy) na paliwo stałe,
- prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo.

3. Umyślnego podpalenia.

Wyżej wymienione czynniki są jedynie przedstawieniem najczęściej stwierdzanych przyczyn powstawania pożaru w tego rodzaju obiektach i należy je traktować jedynie jako wskazówki do uniknięcia stanów powodujących jego powstanie.

4. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru.

Rozwój pożaru w budynku uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami oraz strefami pożarowymi. Możliwość rozprzestrzeniania się pożaru i jego rozwój uzależnione będą od:

- lokalizacji pomieszczenia i miejsca w którym powstał pożar,
- warunków budowlanych pomieszczeń oraz ich wyposażenia,
- rodzaju i ilości zgromadzonych materiałów palnych

Rozprzestrzenianie ognia może następować poprzez:

- palne elementy wystroju oraz wyposażenia pomieszczeń,
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnych, elektroenergetycznych,
- otwarte drogi komunikacyjne.

Oprócz rozprzestrzeniania ognia, czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo ludzi jest zjawisko zadymienia i wytwarzania gazów pożarowych, które w znacznym stopniu utrudnia ewakuację i stwarza możliwość zatrucia produktami spalania.

II. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTANIA POŻARU.

Na terenie obiektu zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

1. Używanie otwartego ognia w miejscach gdzie jest to zabronione lub w okolicznościach mających wpływ na powstanie pożaru.
2. Prowadzenie prac pożarowo - niebezpiecznych, spawalniczych i innych prac z użyciem ognia otwartego niezgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100 °C,
4. Użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
5. Wykonywanie jakichkolwiek napraw instalacji elektrycznych, grzewczych i wentylacyjnych przez osoby nieposiadające wymaganych uprawnień.
6. Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych lub łatwo zapalnych.
7. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych jak: wyłączniki, przełączniki, gniazdka wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
8. Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji.
9. Pozostawianie niewyłączonych urządzeń elektrycznych, a także oświetlenia, jeżeli nie pracuje ono w systemie ciągłym.
10. Wykonywanie i stosowanie prowizorycznych połączeń instalacji elektrycznych.
11. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - stanowisk podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - wyłączników głównych energii elektrycznej.

Do zadań i obowiązków zarządcy w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy
w szczególności:

- a/ przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- b/ wyposażenie budynków, pomieszczeń i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- c/ zapewnienie osobom przebywającym na terenie obiektu bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- d/ przygotowanie budynku i terenu do prowadzenia akcji ratowniczej, tzn. spełnienie określonych warunków, którym powinny odpowiadać drogi pożarowe i drogi ewakuacyjne,
- e/ utrzymywanie sprawności systemu alarmowania i powiadamiania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- f/ określenie obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych pracowników (użytkowników) za stan zabezpieczenia ppoż. w ramach ich działalności merytorycznej,
- g/ wydawanie zarządzeń zmierzających do właściwego zabezpieczenia budynku w oparciu o wnioski z własnych kontroli oraz zewnętrznych organów kontrolnych Państwowej Straży Pożarnej,
- h/ organizowanie oraz koordynowanie szkolenia i doskonalenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- i/ dokonywanie ocen skuteczności i efektywności funkcjonowania struktur organizacyjnych oraz metod działania w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej.
- j/ umieszczania w miejscach widocznych wykazów telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru, jak również wyciągów z niniejszej „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”.
- k/ oznakowania zgodnie z Polskimi Normami:
 - dróg, wyjść oraz kierunków ewakuacji,
 - miejsc rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - umiejscowienia telefonu lub innego środka łączności,
 - lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu,

UWAGA!

Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji oraz powiadomić komendanta powiatowego PSP o terminie przeprowadzenia działań, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Do zadań i obowiązków pracownika ds. ochrony ppoż. (dozorcy) w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- a/ znajomość zagrożenia pożarowego chronionego obiektu oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiekcie jak również podczas prowadzonej ewakuacji,
- b/ kontrolowanie obiektu, pomieszczeń a w szczególności miejsc niebezpiecznych pożarowo,
- c/ znajomość instrukcji na wypadek pożaru, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz jego zastosowania, jak również wskazania drogi dojazdu do miejsca pożaru jednostkom straży pożarnej,
- d/ zabezpieczenie przed dostaniem się na teren obiektu, podczas trwania akcji gaśniczej, osób niepowołanych,
- e/ reagować na nieprzestrzeganie przepisów ppoż. przez osoby trzecie oraz użytkowników, informować o wszelkich sprawach przełożonych,
- f/ odbywać okresowe szkolenia w zakresie ochrony ppoż.,
- g/ realizowanie innych zadań w zakresie ochrony ppoż. wynikających z zarządzeń i poleceń Właściciela obiektu.
- h/ znać rozmieszczenie: podręcznego sprzętu gaśniczego, wewnętrznych i zewnętrznych hydrantów, przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz kierunków ewakuacji.
- i/ znajomość zasad alarmowania i postępowania podczas ewakuacji.
- j/ podjęcie działań gaśniczych do czasu przybycia straży pożarnej.

Do zadań i obowiązków wszystkich pracowników (użytkowników) w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- a/ przestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego oraz stosowanie zasad podanych w instrukcjach technologicznych,
- b/ zachowanie szczególnej ostrożności przy używaniu cieczy łatwopalnych w pomieszczeniach,
- c/ odbywanie szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- d/ znajomość instrukcji na wypadek pożaru, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego i hydrantów wewnętrznych oraz jego zastosowania i rozmieszczenia w pobliżu swego miejsca pracy,
- e/ zgłaszanie wszelkich niedociągnięć z zakresu ochrony ppoż. swoim bezpośrednim przełożonym (lub pracownikowi ds. bhp i ppoż).
- f/ dopilnować, aby osoby postronne przebywające na terenie obiektu stosowały się do przepisów przeciwpożarowych.

III. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO – NIEBEZPIECZNYCH.

1. Pod pojęciem prac pożarowo - niebezpiecznych należy rozumieć:

- prace remontowo - budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach i placach składowych, na których występują materiały palne,
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych, wszelkie prace remontowo - budowlane prowadzone w strefach zagrożonych pożarem lub wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności:

- a) wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
 - prace malarsko lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych,
 - b) wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy palnych, pyłów przy których mogą pozostawać mieszaniny wybuchowe.
2. Do przestrzegania powyższych postanowień zobowiązania są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektów, gdzie prace te są prowadzone.
3. Obowiązek zapoznania pracowników należy do pracodawcy zatrudniającego tych pracowników i zawierającego umowy dotyczące wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych.

ZASADY ORGANIZACYJNE PRZY USTALANIU ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPOŻAROWYCH PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo właściciel obiektu oraz wykonawca jest obowiązany:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy .

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO-NIEBEZPIECZNYCH.

1. Przy ocenie stanu bezpieczeństwa pożarowego w miejscu prowadzenia prac spawalniczych należy zwracać uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:
 - a) jakie są właściwości pożarowe składowanych w tym miejscu, stosowanych materiałów palnych oraz które z nich, w jaki sposób i gdzie należy przemieścić poza obręb miejsca prowadzenia prac spawalniczych na czas ich trwania,
 - b) jakie istnieją w miejscu zaplanowanych prac spawalniczych urządzenia, instalacje techniczne itp., i jakie środki należy zastosować do ich zabezpieczenia,
 - c) jakie należy przewidzieć sposoby zabezpieczenia wszystkich tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych lub które mogą przenosić wysokie temperatury przez przewodnictwo cieplne.
2. Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac pożarowo - niebezpiecznych:
 - a) oczyścić pomieszczenie lub miejsce, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń,
 - b) odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkie przedmioty palne lub niepalne w opakowaniach palnych,
 - c) zabezpieczyć np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiały i urządzenia palne , których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np.: arkuszami blachy, płytami gipsowymi, kocem azbestowym,

- d) sprawdzić, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - e) uszczelnić materiałami niepalnymi (np. koc azbestowy, wata mineralna, szklana) wszelkie przelotowe otwory instalacyjne, kablowe, wentylacyjne itp. znajdujące się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - f) sprawdzić, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwopalnych,
3. W miejscu dokonywanych prac pożarowo - niebezpiecznych należy przygotować m.in. :
- metalowy pojemnik napełniony wodą na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrody,
 - materiały osłonowe i izolacyjne niezbędne do zabezpieczenia toku prac,
 - podręczny sprzęt gaśniczy umożliwiający likwidację wszystkich źródeł pożaru,
4. Należy zapewnić stałą drożność przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.
5. Po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych w pomieszczeniach i pomieszczeniach sąsiednich należy:
- a) przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących części w rejonie prowadzenia prac,
 - b) czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i czy należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych,
 - c) dokładnie przewietrzyć pomieszczenia.
6. Prace pożarowo-niebezpieczne powinny być wykonane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, a sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
7. Zlecenie prac, wskazanie osób odpowiedzialnych wymaga formy pisemnej / wg załączników /.

IV. ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ ZASADY JEGO OBSŁUGI I UŻYCIA.

1. Ogólna charakterystyka podręcznego sprzętu gaśniczego.

Określenie podręczny sprzęt gaśniczy, oznacza sprzęt przeznaczony do gaszenia pożarów w zarodku tzn. pierwszej fazie jego rozwoju. Ponieważ jednak dość trudno określić granicę przejścia pożaru z zarodka w fazę następną, należy zatem przyjąć za kryterium taki rozmiar pożaru jaki będzie można ugasić podręcznym sprzętem gaśniczym mając na uwadze jego skuteczność gaśniczą (ilość i rodzaj środka gaśniczego, zasięg strumienia, czas działania).

Bogaty zestaw gaśnic i agregatów powoduje, że trzeba je uporządkować określając przyjętą symbolikę. Ze względu na rodzaj sprzętu gaśniczego stosuje się symbole:

- A - agregaty gaśnicze,
- G - gaśnice.

Ze względu na rodzaj środka gaśniczego stosuje się symbole:

- P - proszek gaśniczy,
- W - piana gaśnicza,
- S - dwutlenek węgla (CO₂).

Dodatkową informacją w opisie gaśnicy czy agregatu gaśniczego jest stosowanie wyróżników określających sposób magazynowania wyrzutnika (gazu wyrzutowego).

Stosowane obecnie wyróżniki to:

- X - określa gaśnicę lub agregat, w którym zarówno środek gaśniczy jak i wyrzutnik znajdują się w tym samym zbiorniku (sprzęt pod stałym ciśnieniem),
- Z - określa gaśnicę lub agregat gaśniczy, których konstrukcja przewiduje oddzielny zbiornik (zwany „nabojem” lub „ładunkiem”) zawierający wyrzutnik.

2. Zasady rozmieszczania podręcznego sprzętu gaśniczego.

Obiekty wyposażane są w podręczny sprzęt gaśniczy i agregaty, zwany dalej „sprzętem” dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach, które mogą wystąpić w obiekcie.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

- 1) Na każde 100 m² powierzchni** strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi *ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V*,
 - b) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - c) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem,
- 2) Na każde 300 m² powierzchni** strefy pożarowej nie wymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi *ZL IV*.

Z uwagi na kategorię budynku „ZL III” w rozpatrywanym obiekcie, jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m².

Szczegółowy wykaz proponowanego podręcznego sprzętu gaśniczego znajduje się na końcu instrukcji w załączniku.

W celu poprawy bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie można zastosować gaśnice /proszkowe i śniegowe/ o większej masie środka gaśniczego 4 - 6 kg (dłuższy czas działania, a tym samym większa skuteczność gaśnicy) oraz gaśnice z indeksem (F) – do gaszenia tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych (jeżeli takie zagrożenia występują w obiekcie np. aneks kuchenny, stołówka itp.).

Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach stosuje się następujące zasady:

- a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach, przejściach i korytarzach oraz przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- b) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami,
- c) do sprzętu winien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m,
- d) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki),
- e) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m ,
- f) w pobliżu urządzeń elektrycznych powinny znajdować się gaśnice przeznaczone do gaszenia takich urządzeń (z indeksem E),

Wybór podręcznego sprzętu gaśniczego oraz środków gaśniczych zależy od rodzaju i charakteru materiału czy urządzenia, do gaszenia którego mają być użyte.

Sprzęt gaśniczy powinien być nie rzadziej niż raz w roku lub zgodnie z zaleceniami producenta poddany konserwacji i przeglądowi technicznemu.

Oprócz podręcznego sprzętu gaśniczego, do gaszenia pożarów przez użytkowników obiektów może służyć również wewnętrzna sieć hydrantowa (jeżeli obiekt jest w nią wyposażony). Osprzęt służący do gaszenia, tj. zawór hydrantowy oraz wąż zakończony prądownicą powinien znajdować się w każdej szafce hydrantowej.

Sprawność działania oddanej do użytku wewnętrznej instalacji hydrantowej w obiekcie, powinna być potwierdzona badaniami w zakresie zgodności z postanowieniami Polskiej Normy.

Należy dokonywać bieżącej kontroli szafek hydrantowych w zakresie wyposażenia w węże i prądownice oraz stanu technicznego zaworów hydrantowych.

3. Podział i zasada działania najczęściej stosowanego sprzętu gaśniczego.

GAŚNICE ŚNIEGOWE

Działanie gaśnicze dwutlenku węgla, głównego składnika gaśnic śniegowych, polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszenia stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Gaśnica śniegowa składa się ze stalowej butli zakończonej od dołu stopką, od góry zaś zaworem. Do zaworu podłączony jest odcinek wysokociśnieniowego węża, zakończony dyszą wylotową z uchwytem (drewno lub bakelit).

Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla pod dużym ciśnieniem. Na skutek odkręcenia zaworu, następuje wyrzucenie ciekłego dwutlenku węgla przez dyszę i gwałtowna zamiana jego w stan gazowy. Charakterystyczną cechą tego zjawiska jest powstawanie bardzo niskiej temperatury (ok. -78°C).

Dlatego też nie wolno kierować strumienia dwutlenku węgla na organizmy żywe /ludzi/ lub odsłonięte części ciała.

Zasada uruchomienia gaśnicy śniegowej polega na:

- podejściu z gaśnicą w pobliże źródła ognia,
- odkręceniu prawą (lewą) ręką zaworu wrzecionowego lub przyciśnięciu dźwigni,
- chwyceniu lewą (prawą) ręką za izolujący uchwyt przy dyszy wylotowej,
- skierowaniu dwutlenku węgla na źródło ognia.

GAŚNICE I AGREGATY PROSZKOWE

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka właściwość gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym, przerywającym chemiczny proces reakcji jaką jest spalanie. Nadto działanie proszków polega na wydatnym eliminowaniu dostępu powietrza nad płonąca powierzchnię, a wyrzucana pod dużym ciśnieniem chmura proszku powoduje zdmuchnięcie płomieni. Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Sposób uruchamiania gaśnic proszkowych jest różny w zależności od typu gaśnicy, z tego też względu należy dokładnie zapoznać się z instrukcjami obsługi gaśnic, będących na wyposażeniu obiektu. Każda gaśnica powinna być zaopatrzona w nalepkę obrazującą i opisującą sposób jej uruchomienia. Gaśnice z symbolem „X” (pod stałym ciśnieniem) charakteryzują się uruchamianiem jednostopniowym, natomiast z indeksem „Z” (z wyrzutnikiem) uruchamianiem dwustopniowym.

HYDRANTY WEWNĘTRZNE

(w przypadku gdy budynek jest w nie wyposażony)

Hydrant wewnętrzny to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru.

Hydrant wyposażony jest w jeden lub dwa odcinki węża i prądownicę wodną umieszczone w szafce hydrantowej.

Hydrantów wewnętrznych używa się do gaszenia **pożarów grupy A**, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.

Uruchamianie hydrantu wewnętrznego:

- otworzyć szafkę hydrantową,
- rozwinąć wąż tłoczny,
- otworzyć zawór hydrantu,
- skierować strumień wody na ognisko pożaru.

UWAGA!!!

*Do gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem **nie wolno używać wody.***

V. EWAKUACJA OSÓB I MIENIA

I. USTALENIA OGÓLNE:

1. W przypadku powstania zagrożenia życia i zdrowia osób przebywających w obiekcie w szczególności, gdy:
 - istnieje możliwość powstania paniki,
 - przewidywany rozwój wydarzeń może spowodować odcięcie drogi ewakuacyjnej,
 - istnieje możliwość rozprzestrzeniania się pożaru lub innego zagrożenia,
 - usytuowanie mienia utrudnia prowadzenie działań ratowniczych, **kierujący akcją ratowniczą zobowiązany jest do natychmiastowego przeprowadzenia ewakuacji**.
2. Decyzję o podjęciu ewakuacji osób i mienia wydaje:
 - a) **“burmistrz, z-ca burmistrza” - gdy przebywa na terenie obiektu,**
 - b) **osoba funkcyjna – sekretarz miasta lub kierownik referatu spraw obywatelskich,**
 - c) **dowódca jednostki ratowniczej straży pożarnej (teren akcji ratowniczej).**
3. Za bezpieczną ewakuację osób odpowiedzialna jest osoba wydająca decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji.
4. Środki ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie:
 - a) bezpośrednio głosem (osoby znajdujące się w obiekcie),
 - b) przy pomocy dostępnych środków łączności i nagłośnienia,
 - c) telefonicznie (służby ratownicze),
5. Przyjmowanie jednostek straży pożarnej:
 - Po przybyciu na miejsce jednostek straży pożarnej osoba funkcyjna zobowiązana jest do udzielenia wszelkich niezbędnych informacji kierownikowi akcji.
6. Wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz obiektów:
 - a) powinny być oznakowane tablicami informacyjnymi w/g PN,
 - b) powinny umożliwiać natychmiastowe opuszczenie obiektu.

7. Rejon ewakuacji:

- W pierwszej fazie pożaru wszystkie osoby należy ewakuować na zewnątrz budynku w bezpieczne miejsce, **np. przed budynek, na chodniku – ul. Pocztowej (zgodnie z załączonym planem Rejonu Ewakuacji).**
- Osobom, które doznały obrażeń w związku z zaistniałym pożarem należy udzielić pierwszej pomocy medycznej na miejscu, lub należy przenieść do szpitala, przychodni lekarskiej.

II. WYTYCZNE PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA.

1) decyzja o podjęciu ewakuacji musi zawierać:

- informację o zakresie ewakuacji,
- sposób i kolejność opuszczania pomieszczeń obiektu,
- określać drogi ewakuacyjne,

2) po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

- niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstałym charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
- poinformować **straż pożarną w Radomsku – tel. 998, 112 lub 685-94-20** (należy wykorzystać istniejące środki łączności - telefon, inne),
- kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji,
- osoby należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku znakami ewakuacyjnymi,
- podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie tracić orientacji co do kierunku ruchu,
- ewakuację mienia prowadzić po ewakuacji osób,
- w przypadku przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczo - gaśniczej PSP.

VI. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

1. Alarmowanie.

- a) w przypadku powstania pożaru każda osoba zobowiązana jest zaalarmować niezwłocznie przy użyciu wszelkich dostępnych środków osoby znajdujące się w obiekcie, straż pożarną i inne niezbędne służby lub instytucje,
- b) wykaz telefonów instytucji, które należy zawiadomić o powstaniu pożaru zawiera "Instrukcja alarmowa" wywieszona w obiekcie,
- c) przy telefonicznym alarmowaniu straży pożarnej należy dokładnie podać:
 - adres i rodzaj (nazwę) obiektu,
 - co się pali (określić miejsce pożaru, rozmiar),
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego / ile osób przebywa w obiekcie, czy prowadzona jest ewakuacja /,
 - numer telefonu, z którego zgłasza się pożar i swoje nazwisko,

2. Akcja ratowniczo-gaśnicza,

- a) pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu bezzwłocznie przystępują do likwidacji pożaru, posługując się podręcznym sprzętem gaśniczym i środkami gaśniczymi znajdującymi się w najbliższym otoczeniu,
- b) równocześnie z działaniami gaśniczymi należy prowadzić ewakuację osób z budynku,
- c) każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać, że:
 - w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
 - należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do obiektu objętego pożarem,
 - należy użyć znajdujący się w pobliżu podręczny sprzęt gaśniczy,
 - szybkie i prawidłowe uruchomienie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku,
 - nie należy gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem - grozi porażeniem.

3. **Ewakuacja**

- a) pierwszym obowiązkiem kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą jest zorganizowanie natychmiastowego ratowania ludzi, których życiu lub zdrowiu grozi niebezpieczeństwo,
- b) ewakuacja powinna być prowadzona równocześnie z akcją gaśniczą,

4. **Obowiązki pracowników:**

- a) rozpocząć alarmowanie,
- b) przystąpić do akcji ratowniczo - gaśniczej,
- c) podporządkować się kierującemu akcją,
- d) pozostawać w stanie gotowości do podjęcia działań i wykonywać polecenia kierującego akcją.

5. **Obowiązki kierującego akcją:**

- a) znać bieżącą sytuację pożarową,
- b) nie dopuścić do powstania paniki i chaosu,
- c) kierować akcją ratowniczo - gaśniczą i ewakuacją ludzi,
- d) mieć szczególnie na uwadze bezpieczeństwo zagrożonych osób,
- e) żądać pomocy z zewnątrz,
- f) podporządkować się dowódcy jednostki straży pożarnej i zapoznać go z sytuacją i podjętymi wcześniej decyzjami.

VII. SZKOLENIE W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO, ZASADY ZAZNAJAMIANIA Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Szkolenie w zakresie przeciwpożarowym, rozumiane jako kształcenie, doksztalcanie lub doskonalenie w formach pozaszkolnych zapewnia uczestnikom:

- 1) zaznajomienie się z zagrożeniem pożarowym i wybuchowym mogącym wystąpić w obiekcie,
- 2) poznanie przepisów i zasad bezpieczeństwa w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy na określonym stanowisku,
- 3) nabycie umiejętności obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz postępowania w przypadku powstania pożaru w tym zasad ewakuacji.

Szkolenie przeciwpożarowe prowadzone jest jako:

- 1) szkolenie wstępne,
- 2) szkolenie i doskonalenie okresowe (szkolenie okresowe).

W/w szkolenia mogą być prowadzone w formie:

- a) instruktażu,
- b) seminarium,
- c) kursu,
- d) samokształcenia kierowanego.

Szkolenie wstępne obejmuje szkolenia:

- 1) wstępne ogólne - „instruktaż ogólny”,
- 2) wstępne na stanowisku pracy - „instruktaż stanowiskowy”,
- 3) wstępne podstawowe - „szkolenie podstawowe”.

Instruktaż ogólny przechodzą wszyscy nowozatrudnieni pracownicy, a także osoby odbywające praktykę zawodową - przed dopuszczeniem do wykonywanej pracy.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadza się przed dopuszczeniem do wykonywania pracy na określonym stanowisku, w odniesieniu do:

- 1) pracowników zatrudnionych na stanowiskach, których charakter pracy wiąże się ze zwiększonym zagrożeniem pożarowym lub z odpowiedzialnością za stan

technicznej sprawności urządzeń i instalacji mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.

- 2) pracowników, których charakter pracy związany jest z obsługą urządzeń przeciwpożarowych w tym sygnalizacji pożaru oraz dozorujących obiekt,
- 3) osób odbywających praktyki zawodowe.

Pracownik zatrudniony na kilku stanowiskach pracy przechodzi instruktaż stanowiskowy obowiązujący na każdym z tych stanowisk.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadza osoba kierująca pracownikami, wyznaczona przez pracodawcę, posiadająca odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz przeszkolenie w zakresie metod prowadzenia instruktażu.

Odbycie przez pracownika instruktażu ogólnego i instruktażu stanowiskowego powinno być potwierdzone przez pracownika na piśmie oraz odnotowane w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie podstawowe powinno zapewniać pracownikom wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa.

Szkolenie podstawowe odbywa się w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku.

Szkolenie okresowe:

Celem szkolenia okresowego jest aktualizacja i ugruntowanie wiadomości i umiejętności pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa pracy, nabytych w czasie szkolenia wstępnego oraz zaznajomienia ich z nowymi rozwiązaniami techniczno - organizacyjnymi w tym zakresie.

Częstotliwość i czas trwania szkolenia okresowego określa pracodawca. Przy dokonywaniu powyższych ustaleń uwzględnia się:

- stopień zaznajomienia pracowników z zagrożeniem pożarowym i wybuchowym,
- stopień przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na określonych stanowiskach pracy,
- zmiany wyposażenia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz instalacji i urządzeń p/ poż,

- zmiany przeznaczenia pomieszczeń mających wpływ na zagrożenie pożarowe oraz warunki ewakuacji,
- zmianę przepisów przeciwpożarowych mających bezpośredni związek z funkcjonowaniem obiektu,
- zalecenia organów kontrolnych ochrony przeciwpożarowej, przy czym:

1) **szkolenia pracowników** zatrudnionych na stanowiskach robotniczych przeprowadza się w formie instruktażu nie rzadziej niż **raz na 3 lata**, natomiast pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy o szczególnie dużym zagrożeniu dla zdrowia i pożarowym **nie rzadziej niż raz w roku**,

2) **szkolenia osób** zajmujących stanowiska kierownicze nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Szkolenie wstępne, podstawowe oraz szkolenie okresowe powinno być zakończone egzaminem sprawdzającym przyswojenie przez uczestników szkolenia wiadomości objętych programem szkolenia oraz umiejętności wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa. Egzamin przeprowadza organizator szkolenia.

Programy poszczególnych rodzajów szkolenia, określające szczegółową tematykę, formy realizacji i czas trwania szkolenia opracowują dla poszczególnych grup stanowisk pracodawca lub w porozumieniu z pracodawcą - jednostka organizacyjna uprawniona do przeprowadzania takiej działalności w oparciu o ramowe programy szkolenia.

Do zapoznania z niniejszą instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm obcych wykonujących prace zlecone na terenie obiektu oraz inne osoby w nim przebywające.

VIII. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w przepisach,
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń wyżej wymienionych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia

Aby wywiązać się z ustawowych obowiązków oraz zapewnić właściwe bezpieczeństwo pożarowe na terenie obiektu koniecznym elementem w podejmowanych przedsięwzięciach jest:

- 1. prowadzenie okresowych szkoleń dla pracowników**
- 2. umieszczanie odpowiednich informacji wizualnych dla użytkowników nie będących pracownikami.**

LITERATURA.

1. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. nr 147 z 2002r. poz. 1229 z późn. zm.).
2. Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. nr 147 z 2002r, poz. 1230 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. nr 207 z 2003 r. poz. 2016 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75 z 2002 r.poz. 690 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. nr 80 z 2006 r., poz. 563).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. (Dz. U. nr 121 z 2003 r., poz. 1139).
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. z 2004r., nr 180, poz. 1860).
8. PN-75/M-51000 Sprzęt pożarniczy. Podział i nazwy.
9. PN-92/N-01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
10. PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU

ALARMOWANIE

Kto zauważy pożar, obowiązany jest niezwłocznie, głosem lub innymi dostępnymi środkami zawiadomić:

- osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
- straż pożarną **tel. 998, 112,**

Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali: dokładny adres, nazwę firmy ,
- co się pali: np. wewnątrz budynku (urządzenia, materiały), dach,
- czy są zagrożeni ludzie,
- numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje nazwisko

Uwaga: odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że Straż Pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę na ewentualne sprawdzenie.

Zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki.

W razie potrzeby (wypadek, awaria) alarmować:

Pogotowie Ratunkowe	tel. 999 ,	Policję	tel. 997
Pogotowie Gazowe	tel. 992 ,	Pogotowie Energetyczne	tel.
Pogotowie Wodnokanalizacyjne			tel.

AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

Do czasu przyjazdu Straży Pożarnej, kierownictwo akcją obejmuje kierownik obiektu lub osoba przez niego upoważniona.

Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej, powinien pamiętać, że należy:

- w pierwszej kolejności przeprowadzić ewakuację ludzi,
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem,

Uwaga: Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem - w takich przypadkach należy stosować gaśnice śniegowe, proszkowe.

Uwaga: Nie wolno kierować dwutlenku węgla (CO₂) na organizmy żywe.

- usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne,
- nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

UWAGI KOŃCOWE

Na podstawie art. 9, ust. z dn. 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351): "Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję...."

Na podstawie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obiektu każdy pracownik powinien przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników oraz osoby znajdujące się na terenie obiektu.

Załącznik nr 1.

PROTOKÓŁ

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo - niebezpiecznych

1. Miejsce prac (pomieszczenia, magazyny itp.)
.....
.....
.....
2. Stałe elementy palne występujące w miejscu prowadzenia prac
.....
.....
3. Sposób zabezpieczenia miejsca prac
.....
.....
.....
4. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia prac
.....
.
.....
.
.....
5. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie zabezpieczenia pożarowego
.....
.
.....
.
6. Osoba odpowiedzialna za nadzór w trakcie wykonywania prac pożarowo- -
niebezpiecznych
.....
.....
7. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prowadzonych
prac po ich zakończeniu
.....
.....

Podpisy członków komisji z podaniem stanowisk i nazwisk

.....
pieczęć firmy

ZEZWOLENIE Nr
na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy
2. Rodzaj prac
(użyte urządzenia, substancje)
3. Czas pracy, dnia od godz. do godz.
4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) wynika z

Zabezpieczenie przed możliwością zapalenia (wybuchu) zrealizowano przez:

5. Środki zabezpieczające:

6. Odpowiedzialni za:
a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku
prac pożarowo niebezpiecznych:
Nazwisko Wykonano. Podpis
b) wyłączenie* (urządzeń, napięcia itp.)
Nazwisko Wykonano. Podpis
c) dokonanie analizy stężenia par cieczy, pyłów i gazów
Nazwisko Wykonano. Podpis
d) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż :
Nazwisko Wykonano. Podpis

*- niepotrzebne skreślić

7. Zezwalam na rozpoczęcie robót (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 6).

.....
podpis wypisującego

.....
podpis kierownika

8. Prace zakończono dnia o godz.
wykonał

9. Stanowisko pracy i otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących
zainicjować pożar.

Skontrolował
.....
podpis

Stwierdzam odebranie robót
.....
podpis

dn. r.

INSTRUKCJA ALARMOWA
w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu
ładunku wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej

1. ALARMOWANIE.

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym zawiadomić:

*0 administrację obiektu,

*1 Policję - tel. 997.

1. Zawiadamiając Policję należy podać:

*2 treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek załączonych do instrukcji,

*3 miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym,

*4 numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko,

*5 uzyskać od Policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia.

1. AKCJA POSZUKIWAWCZA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO PO UZYSKANIU INFORMACJI O JEGO PODŁOŻENIU.

1. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje administrator obiektu, a w czasie jego nieobecności osoba przez niego upoważniona.
2. Kierujący akcją zarządza, aby użytkownicy pomieszczeń dokonali sprawdzenia, czy w pomieszczeniach znajdują się:

*6 przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było i nie wniesli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione, pozostawione przez inne osoby np. interesantów),

*7 ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń,

*8 zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, świecące elementy elektroniczne, itp)

Pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: korytarze, klatki schodowe, halle, windy, toalety, piwnice, strychy, itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinno być sprawdzone przez pracowników obsługi administracyjnej lub ochrony.

1. Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których - w ocenie użytkowników obiektu - przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, iż mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić administratora obiektu i Policję.
2. W przypadku, gdy użytkownicy pomieszczeń faktycznie stwierdzą obecność przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów (rzeczy, urządzeń) stale znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy domniemywać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmiany w ich wyglądzie i usytuowaniu mogły nastąpić na skutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W tej sytuacji administrator obiektu może wydać decyzję ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem Policji.
3. Należy zachować spokój i opanowanie aby nie dopuścić do przejawów paniki.

1. AKCJA ROZPOZNAWCZO-NEUTRALIZACYJNA ZLOKALIZOWANYCH ŁADUNKÓW WYBUCHOWYCH.

1. Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej, administrator obiektu powinien przekazać im wszelkie informacje, dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w obiekcie.
2. Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją, a administrator obiektu winien udzielić mu wszechstronnej pomocy podczas jej prowadzenia.
3. Na wniosek policjanta kierującego akcją, administrator obiektu podejmuje i wydaje decyzję o ewakuacji użytkowników i innych osób z obiektu - o ile wcześniej to nie nastąpiło.
4. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne Policji, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków technicznych.
5. Policjant kierujący akcją po zakończeniu działań przekazuje protokolarnie obiekt administratorowi.

1. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Osobom przyjmującym zgłoszenia o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz administratorom obiektu nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i każdorazowo powinni powiadomić o tym Policję, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia.
2. Administrator obiektu powinien na bieżąco organizować szkolenie personelu w zakresie niniejszej instrukcji oraz winien dysponować planami: ewakuacji i architektonicznym obiektu, w tym rozmieszczenia punktów newralgicznych takich, jak węzły energetyczne i wodne, które udostępnia na każde żądanie policjanta kierującego akcją. Policja udziela pomocy w realizacji takiego szkolenia.
3. Z treścią niniejszej instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników administracyjnych i ochrony w poszczególnych obiektach użyteczności publicznej
4. Administrator obiektu winien podejmować wszelkie kroki zmierzające do fizycznej i technicznej ochrony obiektu, uniemożliwiającej podkładanie w nim ładunków wybuchowych.

WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA ROZMOWY ZE ZGŁASZAJĄCYM O PODŁOŻENIU BOMBY.

1. Rozmowę prowadzić spokojnie i uprzejmie. Rozmówca (osoba, która odbiera informację) powinna starać się podtrzymać rozmowę przedłużając jej czas trwania.
2. W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania możliwie największej liczby informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiekcie zamachu oraz o podłożonym ładunku wybuchowym. W tym celu zadawać pytania typu:

*9dlaczego bomba została podłożona?

*10jak ona wygląda?

*11jakiego rodzaju jest bomba?

*12gdzie jest bomba w tej chwili?

*13kiedy bomba wybuchnie?

Pytania powyższe i inne, uzależnione będą od konkretnej sytuacji.

1. Zgłaszającemu uświadomić możliwość spowodowania śmierci lub zranień osób postronnych w wyniku wybuchu.

Załącznik do instrukcji alarmowej w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezieniu ładunku wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej.

TREŚĆ ZGŁOSZENIA

.....
.....

PŁEĆ I WIEK ZGŁASZAJĄCEGO

.....
.....

GŁOS I JĘZYK ZGŁASZAJĄCEGO

.....
.....

ODGŁOSY W TLE ROZMOWY

.....
.....

UWAGI DODATKOWE

.....
.....
.....

POINFORMOWAĆ NATYCHMIAST:

1. POLICJĘ tel. 997,
2. ADMINISTRATORA
3. INNE OSOBY: (DYREKTOR, KIEROWNIK ITP.)

ODBIORCA ZGŁOSZENIA

.....

PIERWSZA POMOC **W NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKACH**

R A N Y

Należy ostrożnie usunąć z powierzchni rany zanieczyszczenia. Brzeg rany zdezynfekować (jodyna, riwanol, woda utleniona itp.) po czym nałożyć opatrunek jałowy i zabandażować. Jeżeli rana jest rozległa, głęboka, skierować chorego do chirurga. Jeżeli rana jest zanieczyszczona ziemią, należy stosować surowicę przeciwzęzczową według wskazówek lekarza.

ZŁAMANIA KOŚCI.

Objawy: ból, zniekształcone kończyny, zniesienie lub upośledzenie jej czynności, czasem nieprawidłowa jej ruchomość. Pierwsza pomoc - kończynę unieruchomić za pomocą deski, laski itp. tak, aby dwa sąsiadujące stawy uległy zneruchomieniu. Wskazane podanie „Pabialginy”. W złamaniu otwartym następuje przerwanie skóry, i na dnie rany widoczne są odłamki kości. Należy nałożyć jałowy opatrunek, unieruchomić kończynę, chorego położyć i natychmiast przewieźć do szpitala.

SKRĘCENIE

Najczęściej dotyczy stawu skokowego. Powstaje wskutek nadmiernego wykonania ruchu w tym stawie. Objawy: obrzęk, ból, nieznaczne upośledzenie czynności stawu. Należy unieruchomić kończynę, stosować okłady (z wody, lub wody Burowa).

WSTRZĄS MÓZGU

Powstaje wskutek tępego urazu czaszki (upadek z wysokości, uderzenie, pobicie). Objawy: utrata przytomności, błądność, przyspieszenie tętna, zwolnienie oddechu, wymioty. Należy ułożyć chorego poziomo. Na głowie położyć worek z zimną wodą lub lodem. W razie wymiotów głowę chorego przechylić na bok. Nieprzytomnym nie podawać nic do picia. Przewieźć chorego do szpitala.

KRWOTOK TĘTNICZY

Objawy: krew ciemna powoli wypływająca z rany. Założyć opaskę uciskającą powyżej rany tj. pomiędzy raną a sercem (w krwotokach z kończyny dolnej najlepiej na udo, z górnej najlepiej na ramię). Przewieźć chorego do szpitala podając dokładną godzinę założenia opaski. Uciśnięcie tętnicy dłużej niż dwie godziny grozi martwicą.

KRWOTOK ŻYLNY

Objawy: krew ciemna powoli wypływająca z rany. Należy nałożyć na ranę opatrunek uciskający, jeżeli krwotok nie ustępuje nałożyć opaskę powyżej rany.

KRWOTOK PŁUCNY

Jest połączony z kaszlem, krew jasno czerwona, pienia się. Chorego ułożyć w pozycji półsiedzącej, zapewnić mu spokój, położyć na klatkę piersiową worek z lodem, podać witaminę K. Natychmiast wezwać lekarza.

WYMIOTY KRWAWY

Wymiociny podobne do fusów kawy. Rzadziej pojawia się świeża krew. Chorego należy położyć na wznak, na brzuch położyć worek z lodem, nie podawać nic do picia ani do jedzenia, przewieźć chorego do szpitala.

KRWOTOK Z DRÓG RODNYCH

Ułożyć chorą w spokoju na brzuch, położyć worek z lodem, przewieźć chorą do szpitala.

OPARZENIA CIEPLNE

I stopnia - ból, zaczerwienienia, należy obmyć skórę spirytusem posmarować wazeliną.

Można położyć okład z wody Burowa.

II stopnia - (pęcherze) należy obmyć ranę spirytusem, założyć opatrunek jałowy lub okład z czystego spirytusu, nie stosować tłuszczu, maści ani wody wapiennej z olejem lnianym.

III stopnia - (zwęglenie) założyć opatrunek jałowy, tłuszczu nie stosować, podawać do picia dużo płynów, przewieźć chorego do szpitala.

ODMROŻENIA

Lekkiego stopnia (zasinienie skóry). Stosować lekki masaż (czystym śniegiem). W ciężkich odmrożeniach (pęcherze) bardzo powoli ogrzewać, założyć jałowy opatrunek. Leczenie szpitalne.

OPARZENIA CHEMICZNE

(Kwasami, ługami). Należy przede wszystkim zdjąć oblaną odzież, skórę spłukać bardzo obficie wodą (najlepiej bieżącą) założyć opatrunek jałowy. W oparzeniach fosforem usunąć pincetą resztki fosforu, skórę zmywać roztworem siarczanu miedzi.

ZATRUCIE KWASAMI

(Solnym, siarkowym, azotowym). Należy podać do picia mleko, roztwór mydła (jako łagodny środek wymiotny i przeczyszczający). Nie wolno wywoływać wymiotów później niż w 20 minut po wypiciu kwasu.

ZATRUCIE ŁUGAMI

Należy podawać do picia mleko, kliki. Nie wolno wywoływać wymiotów, grozi przedziurawieniem przełyku i żołądka.

ZATRUCIE PARAMI I GAZAMI

(Zwykle w przemyśle). W zatruciach chlorem, chlorowodorem, tlenkami siarki, siarkowodorem, formaldehydem, amoniakiem, występuje przede wszystkim kaszel, kichanie, bóle i łzawienie oczu, bóle w piersiach. W ciężkich zatruciach może wystąpić duszność. W zatruciach chlorem i amoniakiem szczególnie ostro występuje groźba obrzęku płuc i zapalenie płuc. Tlenek węgla i tlenek azotu mniej drażnią śluzówki, natomiast prowadzą do zmian we krwi i powodują duszenie się. W zatruciach tlenkami azotu, duszność, obrzęk płuc i sinica mogą wystąpić w kilka godzin po zatruciu.

Pierwsza pomoc - chorego należy wynieść na świeże powietrze, rozluźnić ubranie, podać do oddychania tlen, w razie potrzeby stosować sztuczne oddychanie. Choremu nie pozwolić na żaden wysiłek fizyczny, można podać 20 kropli Cardiamidu. Chorego należy ciepło okryć i jak najszybciej przewieźć do szpitala.

ZATRUCIE ANILINĄ, NITROBENZENEM I POCHODNYMI TYCH ZWIĄZKÓW

Objawy: sinoniebiskie zabarwienie warg, paznokci i skóry, duszność, bóle głowy, mdłości, wymioty. Należy zapewnić dostęp świeżego powietrza, zdjąć ubranie zanieczyszczone tymi truciznami, dobrze umyć skórę, podawać do oddychania tlen. Nie podawać alkoholu w żadnej postaci. Przewieźć chorego do szpitala.

ZATRUCIE ALKOHOLEM METYLOWYM

Jeżeli chory jest przytomny można wywołać wymioty. W każdym przypadku jak najszybciej przewieźć do szpitala (grozi ślepotą i śmierć).

UDAR CIEPLNY

Powstaje wskutek przegrzania (np. w hutach). Objawy: ból głowy, mroczki przed oczami, zaczerwienienie skóry bez potów, mdłości, utrata przytomności. Chorego należy wynieść z przegrzanego pomieszczenia do chłodnego przewiewnego miejsca, przebrać, polewać zimną wodą całe ciało, położyć zimne okłady z wody na głowę i klatkę piersiową. W razie potrzeby stosować sztuczne oddychanie.

PORAŻENIE PRĄDEM ELEKTRYCZNYM

Należy odłączyć porażonego od przewodnika prądu. Ratujący musi stać na płycie izolacyjnej (sucha deska, szkło, guma) mieć rękawice gumowe i odłączyć porażonego za pomocą izolowanych narzędzi (drzewa, gumy, szkła) następnie stosować sztuczne oddychanie aż do momentu przybycia lekarza. Mimo objawów pozornej śmierci, podawać do włączania amoniak, tlen do oddychania, ogrzewać ciało termoforami.

OMDLENIE

Występuje na wskutek gwałtownego bólu lub bodźców psychicznych. Objawy: zawroty głowy, szum w uszach, mroczki przed oczami, duszność, ogólne osłabienie, następnie utrata przytomności, chory jest blady, spocony, tętno ma przyspieszone. Pierwsza pomoc - chorego należy ułożyć poziomo tak aby głowa znajdowała się nisko, zapewnić dostęp świeżego powietrza, rozluźnić ubranie, podawać do włączania amoniak, spryskiwać zimną wodą, dopóki chory jest nieprzytomny nie dawać nic do picia. Po uzyskaniu przytomności podawać gorącą kawę lub herbatę.

NAPAD PADACZKOWY

(Epilepsja). Objawy: drgawki, utrata przytomności, piana na ustach, mimowolne oddania moczu. Należy ułożyć chorego na wznak, podłożyć pod głowę poduszkę lub zwinięty koc, między zęby włożyć wałeczek z chusteczki lub ręcznika. Rozluźnić ubranie, po napadzie pozostawić chorego w spokoju.

Zabezpieczenie obiektu Urzędu Miasta w Przedborzu
w podręczny sprzęt gaśniczy.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

- 3) Na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
- d) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
- e) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
- f) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem,
- 4) Na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej nie wymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV .

Z uwagi na kategorię „ZL III” w rozpatrywanych obiektach jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m². Przy powierzchni pomieszczeń wynoszącej:

1. w budynku „A”- „ratusza” 622,49 m² wymagana ilość podręcznego sprzętu gaśniczego to 7 szt. – 2 kg gaśnic proszkowych ABC.

Aktualnie na **I kondygnacji** znajduje się wyłącznie jedna 4 kg gaśnica proszkowa ABC, co z uwagi na przypadającą powierzchnię ponad 300 m² jest

niezgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Proponuje się umieszczenie drugiej gaśnicy w pomieszczeniu biurowym przy Sali Ślubów.

Stwierdzono również brak podręcznego sprzętu gaśniczego do gaszenia urządzeń elektrycznych i elektronicznych np. komputery, drukarki. W związku z powyższym należy wyposażyć obiekt w w/w sprzęt gaśniczy.

Na **II kondygnacji** rozmieszczono w sumie 3 szt. 4 kg gaśnic proszkowych, co wystarcza do zabezpieczenia tych pomieszczeń.

2. w budynku „B” 735,12 m² wymagana ilość podręcznego sprzętu gaśniczego to 8 szt. – 2 kg gaśnic proszkowych ABC.

Aktualnie podręczny sprzęt gaśniczy będący na wyposażeniu obiektu nie spełnia stawianych wymagań, ponieważ nie jest dostosowany do grup pożarów mogących wystąpić w obiekcie z uwagi na zastosowanie wyłącznie gaśnic proszkowych 6 kg BC. Ten sprzęt gaśniczy można zastosować do zabezpieczenia pomieszczeń starej i nowej kotłowni oraz magazynu opału, zlokalizowanych w piwnicy tego obiektu.

W celu poprawy bezpieczeństwa pożarowego w budynkach należy zastosować 4 lub 6 kg gaśnice proszkowe ABC na każdej kondygnacji. Dodatkowo należy zabezpieczyć pomieszczenia archiwum i magazyn zlokalizowany w piwnicy. Stwierdzono również brak podręcznego sprzętu gaśniczego do gaszenia urządzeń elektrycznych i elektronicznych np. komputery, drukarki. W związku z powyższym należy wyposażyć obiekt w w/w sprzęt gaśniczy.

Po zabezpieczeniu budynków w w/w podręczny sprzęt gaśniczy, należy przeszkolić pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej w toku, którego zostaną zapoznani z:

- zagrożeniami pożarowymi występującymi w zakładzie pracy,
- zadaniami i obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom,

- zasadami postępowania na wypadek pożaru,
- zasadami użycia sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych,
- zadaniami i obowiązkami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej, wynikającymi z zajmowanego stanowiska,
- oraz z zaktualizowaną instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

<i>L.p</i>	<i>Budynek</i>		<i>Aktualny sprzęt gaśniczy</i>	<i>Proponowany sprzęt gaśniczy</i>
1.	Ratusz – Budynek „A”	I kondygnacja	- 4 kg gaśnica proszkowa ABC	- 4 kg gaśnica proszkowa ABC
				- gaśnica śniegowa GSN 2X - BC
		II kondygnacja	- 3 szt. 4 kg gaśnic proszkowych ABC	- gaśnica śniegowa GSN 2X - BC
2.	Budynek „B”	Piwnica	- 6 kg gaśnica proszkowa BC	
		Piwnica - kotłownia		- gaśnica śniegowa – BC lub proszkowa ABC
		Piwnica - archiwum		- 4 kg gaśnica proszkowa ABC
		Piwnica - magazyn		- 4 kg gaśnica proszkowa ABC
		I kondygnacja		- 4 kg gaśnica proszkowa ABC
				- gaśnica śniegowa GSN 2X - BC
		II kondygnacja		- 4 kg gaśnica proszkowa ABC
				- gaśnica śniegowa GSN 2X - BC